

UNDERSÖKNING BETYDANDE
MILJÖPÅVERKAN

Februari 2025

Dnr KFKS 2018-00244

Undersökning om betydande miljöpåverkan för Detaljplan Pylonen, del av fastighet Orminge 60:I i Boo, Nacka kommun

När ett förslag till detaljplan upprättas ska kommunen undersöka om detaljplanens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. I undersökningen ska de omständigheter som talar för och emot betydande miljöpåverkan identifieras. Undersökningen utgår från 5, 10-13 §§ miljöbedömningsförordningen (2017:966). Efter undersökningen ska kommunen besluta om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan. Om detaljplanens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska kommunen göra en strategisk miljöbedömning, och ta fram en miljökonsekvensbeskrivning, för detaljplanen.

Som underlag för undersökningen har bland annat följande använts: Kommunens översiktsplan, kulturmiljöprogram, grönstrukturprogram och kustprogram. Riksintressen för kulturmiljö, friluftsliv och kommunikationer, samt riksintresse för kust- och skärgård. Strandskyddsområden, naturminnen, naturreservat, kulturresevat, Natura 2000-områden, naturvärdesinventeringar och Skogsstyrelsens inventering av naturvärden. Data från Östra Sveriges luftvårdsförbund samt data från VISS (VattenInformationSystem Sverige). Även utredningar tillhörande detaljplaneförslaget avseende buller, dagvatten, skyfall, naturvärden, föroreningar, kulturmiljövärden och miljöbedömning har utgjort underlag för undersökningen.

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott antog start-PM 7 maj 2018. Detaljplanen är därmed påbörjad efter den 1 januari 2018.

Detaljplanens syfte och huvuddrag

Detaljplanens övergripande syfte är att möjliggöra bebyggelse för bostäder utmed Skarpövägen, som är en önskvärd utveckling i strävan mot ett utvidgat men samtidigt mer sammanhållet Orminge. Detaljplanen ska skapa förutsättningar för flerbostadsbebyggelse som är lätta att nå med buss, bil, cykel och till fots. Den föreslagna bebyggelsen ska utgöra en välintegrerad del i den befintliga bostadsbebyggelsen. I samband med markförläggningen av den luftburna

kraftledningen som löper igenom planområdet idag frigörs mark i detta läge som kommunen bedömer lämplig för bostadsbebyggelse.

Planområdet är cirka 2,2 hektar stort och är beläget i Boo cirka 800 meter norr om Orminge centrum. Skarpövägen löper längs hela planområdets norra gräns och avgränsar det från Myrsjön i norr. Befintlig bebyggelse tillhörande Västra Orminge avgränsar området i söder. Planområdet omfattar del av Orminge 60:1 ägd av Nacka kommun. Inom planförslaget ryms cirka 200 nya bostäder i fem punkthus i ca sju våningar

Planområdet utgörs idag av ett skogsområde på en mindre höjdrygg mellan Skarpövägen och befintliga flerbostadshus. Skogen domineras av medelålders tall med inslag av ung björk och asp. Enstaka äldre tallar förekommer men i huvudsak har området låg kontinuitet. Naturen i området anses enligt naturvärdesinventeringen hysa visst naturvärde motsvarande klass 4.

För området finns det idag två gällande detaljplaner Stadsplan S86 och Stadsplan S59. I gällande detaljplan ligger bestämmelserna park eller plantering samt allmän plats, park på aktuellt område. Strandskydd är upphävt.

Den föreslagna nya användningen i detaljplanen är förenligt med översiktsplanen "Hållbar framtid i Nacka" (2018). Planen berör stadsbyggnadsstrategin "utveckla Nackas lokala centra och dess omgivningar". Vidare pekar översiktsplanen ut Orminge som en medeltät stadsbebyggelse, gles samlad bebyggelse samt natur och större rekreationsområden. Ormingeringens bebyggelse och bostadsnära natur lyfts fram som värden att beakta. Planområdet för Pylonen pekas ut för medeltät stadsbebyggelse.

Planområdets preliminära avgränsning

Planområdets preliminära avgränsning. Den lilla kartan visar var i Nacka kommunområdet ligger.

Övergripande om lokalisering	Nej	Ja	Kommentar
Berörs ett stort opåverkat område?	X		Området har varit berört av ett ledningsstråk och är därmed inte opåverkat.
Berörs en våtmark, ett strandområde eller en älvmyrning?	X		Området ligger inom strandskydd men avskiljs från strandområdet av Skarpövägen
Berörs ett kustområde eller en marin miljö?	X		Ej relevant
Berörs ett berg- eller skogsområde?		X	Området består av natur med inslag av ett fåtal värdefulla äldre träd. Platsen är kuperad med berg i dagen.
Berörs ett tätbefolkat område?	X		Ej relevant
Berörs en nationalpark, ett naturreservat, ett kulturresevat eller ett annat område som är skyddat enligt 7 kap. miljöbalken?	X		Området ligger intill Skarpnäs naturreservat. Området ligger också nära Rensättra naturreservat. Skarpövägen ligger mellan planområdet och naturreservaten betyder det att den nya bebyggelsen inte kan sägas påverka naturreservatet.
Berörs ett område eller en byggnad som skyddas enligt 2-4 kap. kulturmiljölagen (1988:950), förordningen (2013:558) om statliga byggnadsminnen m.m. eller plan- och bygglagen (2010:900)?	X		Planområdet ligger inom en kulturhistoriskt värdefull helhetsmiljö "västra Orminge" som är utpekad i kulturmiljöprogrammet. Den nya bebyggelsen innebär en förändring och ett tillägg i denna miljö. Hänsyn har tagit s i detaljplanen genom planbestämmelser för att trygga en anpassad gestaltning.
Berörs ett område där miljö kvalitetsnormer inte följs eller riskerar att inte kunna följas?	X		Då planen enbart medger bostäder bedöms inga miljö kvalitetsnormer påverkas. Åtgärder i form av fördröjning och rening av dagvatten bedöms kunna genomföra för att inte motverka miljö kvalitetsnormer för vatten.
Projektområdet har tidigare varit ett område för ledningsstråk. Naturvärdet har bedömts vara mindre värdefull. Enstaka äldre lövträd och tallar bidrar till spridningsmöjligheter för växt- och djurliv men anses inte vara av avgörande betydelse för regionala grönstråk och spridningsmöjligheter då naturreservat på andra sidan Skarpövägen möjliggör spridningsmöjligheter i sammankopplade större stråk. Den natur som kommer att påverkas anses inte vara av sådan betydelse att det påverkar miljön negativt som helhet. Inom projektets område kommer ytor med bestämmelsen natur att genomföras och inom dessa naturområden kommer strandskyddet att återinträda vilket ger ett starkare skydd än området har idag med upphävt strandskydd. Anpassningar till befintlig bebyggelse och gestaltningskoncept har framarbetats för att tillägget ska bidra till den befintliga kulturmiljöns värden.			

Checklista

Checklistan nedan används för att identifiera om genomförandet av detaljplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Det motiverade ställningstagandet finns längst ned i dokumentet.

Naturvärden	Påverkan			Risk BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Indirekt påverkan på Natura 2000	x				Planområdet bedöms ligga för långt bort (3-4 km) för att kunna påverka det Natura 2000 område som finns närmast.
Hotad växtart eller växtsamhälle (enligt Artdatabankens rödlista eller EU:s art- eller habitatdirektiv eller fridlysta arter)	x				Naturvärdesinventering påvisade att ett smalare stråk av natur i delar av norra planområdet har visst naturvärde motsvarande klass 4. Naturvärdena i området är knutna till enstaka äldre tallar framför allt som livsmiljö för tall-levande arter såsom kråka. Spridningssamband för tall-levande arter är av särskild vikt för biologisk mångfald på landskapsnivå. Området bedöms hysa obetydligt biotopvärde då endast enstaka biotopkvaliteter i form av äldre tallar förekommer. Området har visst artvärde då spår av en rödlistad skalbagge fanns i området (se nedan). Övrig natur har enligt NVI:n lägre naturvärde än klass 4. Inventering utfördes under november månad då förutsättningarna för att inventera vissa artgrupper var begränsat. Dessutom var det extrem torka det år som inventeringen utfördes (år 2018) som missgynnar

					svampar. Men då området bedömdes hysa obetydligt biotopvärde och endast visst artvärde bedömdes inventeringen att räcka.
Hotad djurart enligt Artdatabankens rödlista eller EU:s art- eller habitatdirektiv		x			En artskyddsutredning för fåglar på Ormingelandet (Calluna, 2019) samt en kompletterande artskyddsutredning för områdena Volten och Pylonen (GreensWay, 2022) har tagits fram. Båda utredningarna visar på att detaljplanen inte riskerar att utlösa förbud enligt artskyddsförordningen. Den senare artskyddsutredningen visade att 111 fågelarter har rapporterats från utredningsområdet. Av dessa var: 6 st som inte häckar i regionen, 2 arter är introducerade eller domesticerade, 29 arter har inte födosök- eller häckningspreferenser i skog och hållmark. 31 arter har lägre naturvårdsklass. Dessa arter bedöms inte få negativ påverkan av planerade byggnationen. För de resterande 43 arterna med högre naturvårdsstatus gjordes vidare bedömningar. Av dessa 43 är det 31 st arter som inte bedömdes påverkas negativt av byggnation eftersom det inte finns lämpliga häcknings- eller födosökmiljöer i området.

				Slutligen är det 4 arter som kan få negativ påverkan av detaljplanen. Det gäller kråka som är klassad som nära hotad (NT) som påverkas av att deras boplatser i höga tallar kan avverkas. Om det går att bibehålla större tallar kommer negativa påverkan att undvikas. För tre arter, gråsparv, sädesärla och tornseglare kan byggnationen få viss positiv påverkan om lämpliga boplatser skapas på byggnaderna. Sammanfattningsvis kommer detaljplanen inte att påverka fågelarternas bevarandestatus negativt. I naturvärdesinventeringen redovisas att spår av en rödlistad art har hittats i området. Det var på en äldre tall som gnagspår från rödlistade arten relikthock Nothorina muricata (NT) hittades. I Artportalen har signalarten myskböck Aromia moschata registrerats.
Naturreservat	x			Området ligger intill Skarpnäs naturreservat. Området ligger också nära Rensättra naturreservat. Skarpövägen ligger mellan planområdet och naturreservaten och innebär att området till viss del är avskuret från naturreservaten idag. Spridning av arter och djur kan dock även ske via andra vägar såsom tex luft. De biotoper inom planområdet som påverkas negativt,

					framför allt äldre tallskog, av ett genomförande av planförslaget, finns och säkerställs långsiktigt inom reservatet. Reservaten skyddar och utvecklar även väsentliga delar de regionala spridningssambanden i denna del av kommunen. Reservatet är en betydelsefull del av den regionala grönkilen – Nacka – Värmdökilen.
Naturminne	x				Inga naturminnen har identifierats i eller på detaljplaneområdet.
Biotopskydd	x				Det finns inget biotopskyddat område inom detaljplanens område.
Djur- och växtskyddsområde	x				Ej relevant
Strandskydd			x		Inom planområdet är strandskyddet upphävt medgällande planer. Strax norr om planområdet återfinns Myrsjön som omfattas av det generella strandskyddet. Mellan Myrsjön och planområdet ligger Skarpövägen som utgör en barriär för växtlighet samt djurliv och det rörliga friluftslivet. Vägen är även nedsänkt i förhållande till planområdet, en ytterligare faktor av påverkan som skär av planområdet från Myrsjön. Området är alltså väl avskilt från området närmast strandlinjen. Terrängen inom planområdet är kuperat och innebär att det är en aning svårtillgängligt. Naturreservatet på andra sidan Skarpövägen erbjuder

					bättre och mer tillgängliga stigar för besökare. Inventeringar av naturvärden inom planområdet har påvisat låga naturvärden men för att reducera påverkan av spridningssamband sparas naturområden inom planområdet. Planläggningen av området Pylonen utgår från antagandet att särskilda skäl föreligger för upphävandet enligt 7 kap. 18 c § 1-6 i Miljöbalken.
Skogsvårdsstyrelsen nyckelbiotopsinventering	x				Planområdet innehåller inte eller angränsar inte till något område som finns med i Skogsstyrelsens sumpskogsinventering.
Skogsvårdsstyrelsen sumpskogsinventering	x				Planområdet innehåller inte eller angränsar inte till något område som finns med i Skogsstyrelsens sumpskogsinventering.
Särskilt känsligt område enligt ÖP eller grönstrukturprogrammet	x				Ingår ej i något särskilt känsligt område utpekad i ÖP.
Spridningssamband		x			Området är del av ett barrskogsområde, dvs ett tallskogsstråk med inslag av ädellövträd och har en spridningsväg mellan Skarpnäs och Rensättra. Viktigt att se över möjligheterna att spara äldre tallar och de äldre ekar som finns på plats i ett spridningsstråk för att bibehålla konnektiviteten i denna gröna kil. Görs förslagsvis utmed Skarpövägen på områdets allmänna naturmark, om träd planteras inom planområdet

					bör det främst vara tall och ek. Spridningskorridoren säkerställs genom allmän platsmark och naturområde där strandskydd återinträder. .
Särskilt skyddsvärda träd och trädmiljöer		x			Vid trädinventering av planområdet har skyddsvärda träd identifierats och de som har bedömts som möjliga att spara inom kvartersmark har fått bestämmelsen ”n” i plankartan vilken kräver marklov för fällning. Motsvarande bestämmelse: ”träd” har lagts till för utpekade träd inom allmän platsmark, bestämmelsen kräver marklov för fällning,

Bedömning:

Området är ca 2,2 ha, varav övervägande del bedöms utgöras av tidigare i anspråkstaget naturområde på grund av en luftburen kraftledning genom området. Naturmarken inom planområdet har begränsade biologiska och rekreativa värden, vilket innebär att effekten av exploateringen bedöms vara av mindre betydelse.

Då strandskydd endast kommer att upphävas i de delar som exploateras i den nya detaljplanen innebär det att ett starkare skydd för befintlig naturmark kommer att träda i kraft då strandskyddet i gällande plan är upphävt.

Påverkan på strandskyddets värden har utretts i kommunens PM till planhandlingarna; *Upphävande av strandskyddad Detaljplan för Pylonen, Orminge, del av fastigheten Orminge 60:1 i Boo, Nacka kommun, 2021-11-10*. Där görs bedömningen att planens påverkan på naturvärdena bedöms bli liten och påverkan på rekreativvärdena bli försumbar.

I utförd naturvärdesinventering påvisades att delar av ett stråk av natur längs Skarpövägen i norra delen av planområdet bedöms innehålla visst naturvärde (klass 4). Delar av det området längs Skarpövägen samt området i väst i aktuella området kommer att sparas som naturmark i planen. Däremot är det risk att naturmarken närmast plangränsen kommer att påverkas negativt av etablering genom sprängning och yta för markarbeten då marken är ganska kraftigt sluttande. Sedan samrådet har ändringar gjorts som medfört att ett större område sparas som naturmark. I övriga delar i planen har lågt naturvärde enligt Naturvärdesinventeringen enligt SIS-standard och det är på detta område den nya bebyggelsen har planerats.

Risk för negativa kumulativa effekter på naturmiljön i anslutning till centrala Orminge föreligger, då flera projekt tagit i anspråk eller föreslås ta i anspråk förhållandevis opåverkad naturmark. För fåglar finns det risk att kråkans livsmiljö påverkas negativt men bevarandet av äldre tallar i området minskar

denna risk. Inom planområdet säkerställs ett fåtal särskilt värdefulla träd med en n-bestämmelse i plankartan.

Spridningsanalyser visar att ett större kärnområde för barrskogslevande arter finns i naturreservatet i direkt anslutning till planområdet. Spridningssamband för såväl barrskogslevande som lövskogslevande arter går genom området.

För att mildra de negativa effekterna på spridningssambanden, har två stråk med park- respektive naturmark sparats i planförslaget. Vissa negativa kumulativa effekter bedöms uppstå på spridningssambanden för såväl barr- som lövskogslevande arter med anledning av att flera detaljplaner avses genomföras i anslutning till Centrala Orminge.

För att skydda natur och spridningssamband på Ormingelandet har bland annat det kommunala naturreservatet

Skarpnäs naturreservat bildats. Reservatet som vann laga kraft 2022 omfattar 240 ha (varav 20 ha vatten). Reservatet bidrar till att säkerställa spridningssamband på Ormingelandet vilket betyder att den aktuella planens påverkan på sambanden kan ses som måttlig.

Sammanfattningsvis bedöms inte detaljplanens genomförande påverka naturmiljön i sådan omfattning att betydande miljöpåverkan sker.

Kulturmiljö	Påverkan			Risk BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Riksintresse kulturmiljövården	x				Ej relevant
Kulturhistoriskt värdefull miljö		x			Planområdet ligger inom en kulturhistoriskt värdefull helhetsmiljö "västra Orminge" som är utpekad i kulturmiljöprogrammet och ligger i utkanten av en särskild skyddsvärd miljö enligt 8 kap 13§ PBL. Ett genomförande av detaljplanen medför att en mindre del av den naturmark som omger helhetsmiljön bebyggs vilket innebär en viss påverkan. Planbestämmelser begränsar byggrätten och ett gestaltungsprogram

					ligger till grund för detaljplanen och bestämmelser i plankartan styr gestaltningen . Detta innebär att den nya bebyggelsen ska utformas i enlighet med de krav på anpassning som finns för att minimera negativ påverkan på de kulturhistoriska värden som återfinns inom helhetsmiljön. Inom planområdet bibehålls en viss del av befintlig natur som naturmark, detta säkerställs i plankartan genom planbestämmelse.
Fornlämningar	x				Ingenting registrerat.
Byggnadsminne	x				Ej relevant
Kulturresevat	x				Ej relevant
Bedömning: Planområdet har en begränsad omfattning inom helhetsmiljö för ”västra Orminge” i enlighet med kulturmiljöprogrammet. Detaljplanen möjliggör ett mindre bostadsområde med en bostadstyp: fem flerbostadshus i form av punkthus. Bebyggelseförslaget utgår från platsens bebyggelsemorfologi och är relativt väl anpassat till angivna riktlinjer i enlighet med kulturmiljöprogrammet avseende bebyggelseskala och gestaltning. Vid ett genomförande av detaljplanen säkerställs i viss utsträckning att det nya bostadsområdet kommer utgöra en ny kvalitativ årsring i området. En viss anpassning görs till befintlig terräng och natur. Detaljplanens genomförande innebär att viss del av naturmark tas i anspråk för bebyggelse. Då naturmarken ligger inom en kulturhistoriskt värdefull helhetsmiljö (som är utpekad i kulturmiljöprogrammet) innebär detta en viss påverkan på kulturmiljön. Detta då helhetsmiljön i stor utsträckning består av en karaktäristisk bebyggelsemorfologi med bostadsenklaver som inramas av orörd naturmark. Naturmarken som tas i anspråk för bebyggelse utgör en mindre del av den naturmark som omgärdar helhetsmiljön och detaljplaneområdet bör därför endast ge en viss påverkan på kulturhistoriska värden som återfinns inom helhetsmiljön. Viss del av naturmarken bekräftas även genom detaljplanen. Att bebygga den orörda naturmarken inom planområdet är dock en irreversibel åtgärd. Det finns risk för kumulativa effekter som kan påverka de kulturhistoriska värdena inom helhetsmiljön avseende bebyggande av naturmark inom helhetsmiljön. Om en större del av den kvarvarande naturmark inom helhetsmiljön bebyggs; här med tanke på att två ytterligare detaljplaner: Amperen och Volten inom samma					

ledningsstråk utvecklas, kan ett betydelsefullt karaktärsdrag för helhetsmiljön påverkas. Detaljplanen har utformats med planbestämmelser som begränsar byggrätten. Vidare ligger ett gestaltungsprogram till grund för detaljplanens bestämmelser. Sammantaget innebär detta att den nya bebyggelsen kan utformas med en hög grad av anpassning till omgivningen så att negativ påverkan minimeras avseende de kulturhistoriska värden som återfinns inom den närliggande helhetsmiljö.

Landskapsbild och stadsbild	Påverkan			Risk BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Påverkas landskapsbilden		x			Landskapsbilden kommer att påverkas sett från Skarpövägen och Myrsjön genom att nya volymer kommer att framträda i befintligt naturlandskap. Delar av befintligt naturlandskap kommer förändras genom sprängning och att mark tas i anspråk för bebyggelse. En högre stödmur kommer uppföras utefter Skarpövägen.
Påverkas stadsbilden		x			Stadsbilden påverkas lokalt genom att en förändring sker från obebyggd naturmark till bostadsområde med kvartersgata och gårdsmiljöer. Föreslagen bebyggelsestruktur knyter an till befintliga hus och uttryck i kulturmiljön, våningsantal, punkthus.

Bedömning:

Den gröna zonen mellan vägen och bebyggelsen vittnar om stadsbilsidealet från tiden när Västra Orminge byggdes. Den gröna zonen mot vägen samt den glest tallbevuxna hällmarken är exempel på identitetsskapande element som är karaktäristiska för Västra Orminge som bebyggelsestruktur med bevarad natur mellan trafikleder och bebyggelse. Inom planen exploateras en del av den karaktäristiska grönskan mot Skarpövägen och ersätts med en ny gata, bostäder och parkeringsytor.

Ett genomförande av detaljplanen medför bebyggelse som till viss del påverkar landskapsbilden. Stadsbilden påverkas genom att karaktären ändras från orörd naturmark till anlagd mark med plana gårdssytor.

Flera detaljplaneprojekt (Detaljplan för Amperen och Volten) i området ianspråktar naturmark som är karaktäristisk för landskapsbilden i Västra Orminge.

Detta projekt bedöms ha viss påverkan på landskaps- och stadsbilden men tillsammans blir den kumulativa påverkan större då alla dessa projekt ianspråktar delar av naturmarken mot Skarpövägen eller Ormingeringen samt delar av hållmarken. Sammantaget innebär planförslaget en viss påverkan på landskaps- och stadsbilden, men inte så stor att det innebär risk för betydande miljöpåverkan.

Delar av den befintliga naturen bekräftas som naturmark vilket innebär att flera stora träd kan bevaras.

Detaljplanen har begränsat byggrätten för den nya bebyggelsen avseende utbredning och höjd samt i viss mån anpassning till topografin.

Rekreation och rörligt friluftsliv	Påverkan			Risk BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Riksintresse kustområde och skärgård (4 kap. MB)	x				Ej relevant
Riksintresse friluftsliv	x				Ej relevant
Upplevelsevärden enligt gröstrukturprogrammet	x				Det finns en grön kil som sammanbinder Skarpnäs, Rensättra och Velamsun av bebyggelsen Längs stråken erbjuds upplevelser av natur, upplevelser, vattenkontakt samt andra attraktioner. Planområdet som kommer att påverkas av den nya bebyggelsen har inga höga naturvärden eller upplevelsevärden

Bedömning:

Planområdet är till stora delar kuperat med berg i dagen och sluttar ned mot Skarpövägen som avgränsar området mot norr och Myrsjön. Slänten ned mot Skarpövägen kan inte betraktas som naturlig då den anlades i samband med att vägen byggdes. Slänten samt vägen som är en huvudtrafikled är två delar till varför planområdet kan ses som avskilt från övrigt strandskyddat område.

Det tidigare luftburna kraftledningsstråket har ersatts av en markförlagd kabel 2019. Idag används en mindre del av platsen som markparkering och naturen består till stor del av ris och buskvegetation med medelålders tallar, ung björk och asp samt enstaka ekar. Enstaka äldre tall förekommer. Naturvärdet är främst kopplat till de äldre tallarna. Området har bedömts att ha obetydligt biotopvärde och visst naturvärde i skogsstråket i norr.

Då planområdet till viss del planläggs som Natur bibehålls ett naturstråk mot Skarpövägen samt ett orört naturområde i västra delen av planområdet. I naturområdet finns ett fåtal träd som även fått bestämmelsen skyddsvärda träd, (bestämmelsen ”n” i plankartan som kräver marklov vid fällning) efter trädinventering. Området är allemansrättsligt tillgängligt idag, något svårtillgängligt på grund av topografi men det finns otydliga stigar genom platsen, i närområdet finns dock andra mer tillgängliga grönområde vilka kan vara en orsak till att aktuellt område inte i högre utsträckning nyttjas.

Byggnaderna koncentreras till det område där det luftburna kraftledningsstråket gick tidigare och till befintliga grusade ytor med markparkering. Ca 40% av planområdets yta bibehålls som naturmark. Det är idag möjligt att passera genom området i öst västlig riktning. Terrängen är dock kuperad och det finns enbart otydliga stigar i området, området bedöms därför inte vara särskilt attraktivt för friluftsliv eller närrekreation. Det är även bullerstört av Skarpövägen. Norr om Skarpövägen finns ett rekreativstråk: Boleden som är mer tillgängligt. Även med exploatering kommer det vara möjligt att via lokalgata gå genom området. Konsekvenserna för friluftslivet bedöms sammantaget som försumbara då det går att passera genom området även vid planläggning.

Flera detaljplaneprojekt i området ianspråktar naturmark. I Västra Orminge utvecklas flera detaljplaner som ianspråktar naturmark. Projektet Pylonen bedöms innebära en begränsad eller obetydlig påverkan på natur och friluftsliv. Den kumulativa påverkan på natur och friluftsliv ses som begränsad och inte innebära en risk för betydande miljöpåverkan.

Påverkan på strandskyddets värden har utretts i kommunens PM till planhandlingarna; *Upphävande av strandskydd Detaljplan för Pylonen, Orminge, del av fastigheten Orminge 60:1 i Boo, Nacka kommun, 2021-11-10*. Där görs bedömningen att planens påverkan på naturvärdena bedöms bli liten och påverkan på rekreativsvärdena bli försumbar.

Vatten	Påverkan på/Risk för			Risk BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Vattenskyddsområde	x				Ej relevant
Krävs vattenverksamhet?	x				Ej relevant
Miljökvalitetsnormer för ytvatten		x			MKN för ytvatten riskerar att motverkas om inte dagvattenåtgärder utförs.
Miljökvalitetsnormer för grundvatten		x			MKN för grundvatten riskerar att motverkas om inte dagvattenåtgärder utförs.
Förändring av grundvatten- eller ytvattenkvaliteten – övriga vatten	x				Ej relevant

Förändring av flödesriktning av grundvattnet	x				Ej relevant
Minskning av vattentillgången i yt- eller grundvattentäkt	x				Ej relevant
Översvämning/ uttorkning	x				Vid skyfall sker vattenavrinning mot planområdets östra del, som både nu och i kommande detaljplanen utgör parkeringsyta . Inom område där bebyggelse ska uppföras leds vatten så att vattenansamlingar kan ske vid växtbäddar.
Höjda havsvattennivåer	x				Ej relevant
Förändrat flöde, riktning eller strömförhållande i vattendrag, sjö	x				Ej relevant

Bedömning:

Avrinning från området sker norrut och samlas i ett dike vid Skarpövägen och leds därefter österut och vidare till recipienten Myrsjön. Från Myrsjön rinner sedan vattnet till Askefjärden. Myrsjön har idag ingen klassificering då sjön inte är en vattenförekomst. Sjön har dock klassats som måttlig ekologisk status.

Utan dagvattenåtgärder skulle både koncentrationer och föroreningsmängder öka efter planerad exploatering. Genom att dagvatten från både kvartersmark och allmän platsmark renas med hjälp av växtbäddar så beräknas framtida föroreningskoncentrationer och mängder från planområdet underskrida dagens nivåer.

Med anledning av detta bedöms planerad exploatering ej medföra försämrade möjligheter för recipienten att uppnå MKN

Avrinning sker mot norr, Skarpövägen där det finns ett dike. Vattnet tar sedan vägen österut mot en en parkeringsyta. Vatten kan ansamlas i parkeringsytan vid skyfall. Inom område där bebyggelse ska uppföras leds vatten så att vattenansamlingar sker vid växtbäddar.

En kumulativ effekt skulle kunna tänkas uppstå när flera detaljplaner utvecklas samtidigt i Ormingeområdet. Genom krav på lokalt omhändertagande om dagvatten ökar rening och fördröjning på ett sätt som är gynnsamt.

Areella näringar	Påverkan			Risk BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Jordbruksmark enl. 3 kap. 4 MB	x				Ej relevant
Skogsbruk	x				Ej relevant

Djurhållning	x				Ej relevant
Fiske	x				Ej relevant
Bedömning: Ingen påverkan bedöms ske utifrån ovanstående faktorer					

Störningar och risker, ekosystemtjänster	Risk för			Risk BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Buller		x			Detaljplanen medger bostäder som endast innebär liten bullerpåverkan via mindre trafikökning och eventuella fläktaggregat eller liknande. Visst buller kommer att genereras vid nybyggnation och sprängningsarbeten. Då planen endast medger bostäder kommer inga bulleralstrande verksamheter att etableras inom planområdet. För befintligt bostadsbestånd innanför ny, tillkommande bebyggelse kan bullernivåer möjligen sjunka något då byggnaderna till viss del skärmar av mot Skarpövägen. Skarpövägen är bulleralstrande, vid bullerutredning konstaterades att riktvärden för buller klaras vid fasader och uteplatser men att det krävs en bullerskärm mellan hus 1 och 2 om 1,5 meter. .
Miljökvalitetsnormer för buller	x				Motverkas ej av planen.

Markföroreningar	x				Planområdet ligger i förhållandevis orörd mark, i en före detta ledningsgata som dessförinnan har varit skog. Ortofoton visar inte på att någon verksamhet har bedrivits inom området, och inte heller syns fyllnadsmassor. Troligen är marken närmast Skarpövägen måttligt förorenad och lägena för kraftledningsstolparna är sannolikt lokalt förorenade. Sanering av stolplägena kommer att utföras innan detaljplanens antagande. Det kan också finnas förorenade fyllnadsmassor inom området som inte syns idag men som kommer fram vid schaktning.
Målpunkt eller transportled för farligt gods inom 150 meter			x		Skarpövägen är en sekundärled för farligt gods. I plankartan säkras riskreducerande åtgärder genom att området är planlagt för allmän plats natur och prickmark (0–15 meter från Skarpövägen) samt genom en generell planbestämmelse om utrymning vilken lyder: <i>Inom 25 meter från Skarpövägen ska byggnader utformas så att det är möjligt att utrymma bort från Skarpövägen.</i>
Bländande ljussken	x				Ej relevant
Vibrationer		x			Vibration kan förekomma under byggskede vid sprängning av berg

Explosion	x				Ej relevant
Utsläpp	x				Ej relevant
Joniserande strålning (radon)	x				Platsen är inte utpekad som riskområde för radon. Området består till viss del av urberg med överlagrad morän..
Magnetfält från kraftledning		x			Kraftledningen är markförlagd. Säkerhetsavstånd till markförlagd ledning är beaktad i plankartan.
Översvämningsproblematik					Översvämnning skyfall bedöms inte utgöra en risk för bostäderna som är högt belägna. Avrinning sker mot norr, utefter Skarpövägen där det finns ett dike samt österut där vattnet rinner av och ansamlas vid planområdets östra del till en idag befintlig parkeringsyta. Även vid detaljplanens genomförande kommer ytan att fortsätta att vara en parkeringsyta. Inom område där bebyggelse ska uppföras leds vatten så att vattenansamlingar sker vid växtbäddar.
Risk för ras och skred		x			Åtgärder i form av exempelvis stödmurar eller bultning av berg kan komma att krävas då bergsskärning planeras. Det finns dock ingen konstaterad befintlig risk för ras och inga stabilitetsproblem.
Skador på byggnader	x				Ej relevant

Miljökvalitetsnormer för luft	x				Då planen endast medger bostäder kommer miljökvalitetsnormerna för luft inte att motverkas.
Miljökvalitetsmål för luft	x				Då planen endast medger bostäder kommer miljömålet för luft inte att motverkas.
Luftburna föroreningar eller försämring av luftkvaliteten	x				Idag är det god luftkvalitet på platsen. Området planeras som punkthus och inga stängda gaturum kommer att genomföras som skulle kunna ge en sämre luftkvalitet. Planen medger endast bostäder och luftkvaliteten kommer inte att försämrats i någon högre grad.
Lukt	x				Ej relevant

Bedömning:

Buller kommer att genereras under produktionstid framför allt genom sprängning. Då området är avsett för bostäder kommer det inte att generera buller och trafik till och från området kommer inte bidra till buller i någon större omfattning. Bostadsområdet är beläget så att bostäderna klarar riktvärden för buller vid fasad. Mellan hus 1 och 2 behöver en bullerskärm uppföras, detta läggs in som en planbestämmelse i plankartan. Övriga uteplatser klarar riktvärden för buller.

Skarpövägen är en sekundär transportled för farligt gods. I den riskbedömning som har genomförts har man konstaterat att individrisk och samhällsrisk är lägre än det undre acceptanskriteriet, vilket innebär att man bedömer risknivån som acceptabel utan riskreducerande åtgärder utefter Skarpövägen. Inom detaljplanen planeras bebyggelse på ett avstånd om minst 15–18 meter från Skarpövägen. Utöver detta utformas området mellan 0–15 meter som ett bebyggelsefritt område där icke stadigvarande vistelse accepteras. Med dessa åtgärder bedöms inte transporterna med farligt gods på Skarpövägen innebära någon risk för människor.

Ingen ras eller skredrisk har konstaterats i området. Då sprängning och skärning av berg planeras i området kan det bli aktuellt med bultning av berg samt stödmurar. Sammantaget påverkar detta inte miljön negativt eller innebär risk.

Befintliga luftledning har rivits och har i stället förlagts i mark. Byggrätten i detaljplanen har lagts på ett säkert avstånd från den nedgrävda ledningen.

Området består till viss del av urberg med överlagrad morän och är inte särskilt utpekad som område med risk för radon.

Luftburna föroreningar eller försämring av luftkvaliteten.

Kumulativ påverkan av luftburna föroreningar kan antas ske då flera områden byggs ut vid Ormingeringen. Trafikökningen har bedömts vara av mindre betydelse och därför anses inte den mindre ökning av luftburna föroreningar

Miljökvalitetsnormer får inte motverkas av detaljplanens genomförande. Påverkan från bullerkällor och föroreningskällor i vatten är ringa i denna detaljplan och det finns goda förutsättningar för att inte motverka någon miljökvalitetsnorm. Inte heller bedöms eventuella kumulativa åtgärder innebära att miljökvalitetsnormerna motverkas av närliggande nya detaljplaner eftersom dessa också har förutsättningar för att undvika påverkan på miljökvalitetsnormerna. Möjligheten att begränsa skada bedöms alltså som goda.

Kumulativa effekter, miljömål, klimatpåverkan, övrigt	Påverkan			Risk BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Projektets betydelse för andra planers eller programs miljöpåverkan		x			Tillsammans med andra närliggande detaljplaneförslag (Detaljplan för Volten och Amperen) innebär projektet en kumulativ effekt på spridningssambanden för gamla tall- och ädellövsmiljöer. Dock ligger planområdet i direkt anslutning till det nybildade kommunala naturreservatet Skarpnäs. Reservatet omfattar totalt 240 ha, varav 20 ha vattenområde. De biotoper och livsmiljöer inom planområdet som påverkas negativt av ett genomförande av planförslaget, finns och säkerställs långsiktigt inom reservatet.
Andra projekts miljöpåverkan på planområdet	x				Fler projekt byggs ut i närområdet i Orminge. Projekten i ledningsstråken innebär

					klimatpåverkan och förändrar platsernas karaktär och påverkar spridningssamband på liknande sätt som Pylonen. Sammantaget kan dock de andra planerna inte bedömas ha miljöpåverkan på Pylonens genomförande då naturområde säkerställs i både detaljplanen för Pylonen och detaljplanen för Amperen. Detaljplanen Volten ligger inte i direkt anslutning till varken detaljplanen för Amperen eller Pylonen.
Klimatpåverkan		x			Utbyggnad av nya bostäder innebär utsläpp av CO₂. Ianspråktagande av naturmark, sprängning, för bostadsbebyggelse och gatumark, och hantering av massor. Även drift och underhåll över tid kommer leda till klimatpåverkan och ett energibehov.
Nationella eller regionala miljömål		x			Det lokala miljömålet <i>Ett rikt växt och djurliv</i> bedöms påverkas negativt på grund av påverkan på spridningssambanden. Dock ligger planområdet i direkt anslutning till det nybildade kommunala naturreservatet Skarpnäs. Reservatet omfattar totalt 240 ha, varav 20 ha vattenområde. De biotoper och livsmiljöer inom planområdet som påverkas negativt av ett genomförande av

					planförslaget, finns och säkerställs långsiktigt inom reservatet.
Riksintresse kommunikationer	x				Ej relevant
Bedömning: Exploateringen innebär klimatpåverkan, både i produktion och senare i driftskede genom energibehov och underhåll över tid. Naturmark ianspråktagas, projektet innebär sprängning av berg och hantering av massor. Under produktionsskede och genomförande innebär ett byggprojekt koldioxidutsläpp. Genom uppföljning av projektet i produktionsskede, masshanteringsplan, omsorgsfullt val av material och energieffektiva lösningar kan projektets klimatavtryck reduceras. den aspekten och andra utsläppskällor i byggskedet och i det senare anläggningsskedet kan begränsas, t ex genom masshanteringsplan och energieffektiva energilösningar. Möjligheterna att delvis begränsa denna miljöeffekt bedöms som relativt goda. Den samlade effekten på klimatet från byggsektorn innebär ett avtryck men det finns ingen kumulativ effekt från närliggande projekt som kan säga förstärker utsläppen i detaljplanen Pylonen.					

Motiverat ställningstagande

Planområdet är av begränsad omfattning i anslutning till befintlig infrastruktur. Området som tidigare varit en gata för den luftburna kraftledningen har frigjorts i samband med markförläggningen av kraftledningen. Detta innebär att mark i ett attraktivt läge kan exploateras. I detaljplanen för Pylonen förändras markanvändningen från kraftledningsstråk med natur (långt klassat naturvärde) till bostadsområde. Idag används området till större delen som markparkering.

Detaljplanens genomförande har i undersökningen bedömts medföra en viss negativ påverkan på spridningssambanden för gamla tall- och ädellövträd, kulturmiljö och landskapsbild. Påverkan bedöms dock vara av sådan art att de varken för sig eller tillsammans innebär en sådan betydande påverkan som avses i miljöbalkens sjätte kapitel. Övriga frågor som skulle kunna få en viss påverkan, men där skyddsåtgärder och anpassningar innebär att påverkan begränsats är exempelvis naturvärden, dagvattenhantering och miljö kvalitetsnormer för vatten

Planförslaget överensstämmer med gällande översiktsplan. Det upphävda strandskyddet träder åter i kraft i samband med planläggningen för bostadsändamål. Den nya plankartan upphäver inte strandskyddet på nytt för natur, utan enbart för de exploaterade ytorna, på detta sätt stärks skyddet för befintlig natur.

Planförslaget bedöms i övrigt inte strida mot några kommunala eller nationella riktlinjer, lagar eller förordningar. Planförslaget berör inte områden som har erkänd skyddsstatus nationellt, inom Europeiska unionen eller internationellt. Ett genomförande av detaljplanen bedöms inte medföra betydande påverkan på miljön, natur- eller kulturvärden, människors hälsa.

Mot bakgrund av att de sannolika miljöeffekternas påverkan är av begränsad art, och att möjligheten att begränsa effekterna genom anpassningar av planförslaget och skyddsåtgärder är god, bedömer kommunen att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan i lagens mening. En

miljöbedömning enligt miljöbalken behöver därför inte göras för detaljplanen. De miljöfrågor som har betydelse för projektet undersöks under planarbetet och redovisas i planbeskrivningen. Som underlag för planbeskrivningen redovisas miljökonsekvenserna genom en miljöredovisning.

Undersökningen är utförd av planarkitekt, miljöplanerare, ekolog, landskapsarkitekt och kommunantikvarie

Planenheten

Angela Jonasson
Gruppchef Nacka

Kristina Nitsch
Planarkitekt